

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ

*****

вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008,
тел.: (044) 256 7624, телефакс: (044) 254 0584

До листа Рахункової палати
від 11.03.19 № 02-819

ПОЛТОРАКУ С. Т.
АВАКОВУ А. Б.
КУБІВУ С. І.
МАРКАРОВІЙ О. С.
ПЕТРЕНКУ П. Д.
ТРУБАРОВУ В. М.

Прошу опрацювати відповідно до компетенції, вжити невідкладних заходів до підвищення ефективності управління об'єктами державної власності, у разі потреби внести в установленому порядку на розгляд Уряду проекти відповідних нормативно-правових актів.

Про результати поінформувати Рахункову палату і Кабінет Міністрів.

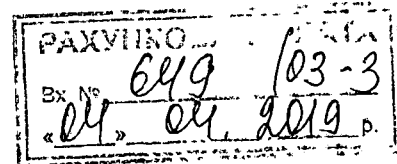
САЄНКУ О. С.
✓ БОНДАРЕНКУ В. В.
ПАЦКАНУ В. В.

ФЕДОРЧУКУ В. Я.

Каленському В. В., Яцук В. В., Пригунову П. Я. –
відповідно до компетенції

Володимир ГРОЙСМАН

ДЕПАРТАМЕНТ ДОКУМЕНТООБІГУ ТА КОНТРОЛЮ
СЕКРЕТАРІАТУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
№ 9086/1/1-19 від 03.04.2019

29

11:46:41

№649/03 від 04.04.2019

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

11.03.2019 № 02-819

На № _____ від _____

Прем'єр-міністру України

Гройсману В. Б.

Щодо результатів аудиту
Міністерства оборони України

Шановний Володимире Борисовичу!

На засіданні Рахункової палати розглянуто і затверджено Звіт про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності та державним майном, закріпленим за державними підприємствами Міністерства оборони України, та використання ними коштів, отриманих на виконання замовлень Міністерства оборони України, і за підсумками обговорення прийнято рішення.

Згідно з частиною першою статті 39 Закону України «Про Рахункову палату» надсилаємо відомості у формі рішення Рахункової палати (додається) і просимо поінформувати про вжиті за результатами розгляду заходи.

Додаток: на 13 арк.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан

РАХУНКОВА ПАЛАТА

Р І Ш Е Н Н Я

від 26 лютого 2019 року № 4-1

м. Київ.

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності та державним майном, закріпленим за державними підприємствами Міністерства оборони України, та використання ними коштів, отриманих на виконання замовлень Міністерства оборони України

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України "Про Рахункову палату" розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності та державним майном, закріпленим за державними підприємствами Міністерства оборони України, та використання ними коштів, отриманих на виконання замовлень Міністерства оборони України.

За результатами розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Міністерство оборони України як уповноважений орган управління не забезпечило ефективного управління об'єктами державної власності, переданими в господарське відання державних підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління.

За 2015–2017 роки та 9 місяців 2018 року Міноборони ліквідовано три державних підприємства. Станом на 01.10.2018 у сфері управління Міноборони перебувало 109 суб'єктів господарювання, з яких 43 – у процесі реорганізації або ліквідації, 15 розташовувалися на невідконтрольній території. За майже чотири роки кількість працюючих суб'єктів господарювання зменшилася на 20 і становила 44 од., що свідчить про згортання діяльності. Крім того, спостерігалася тенденція до зменшення кількості суб'єктів господарювання, які забезпечували ефективне управління об'єктами державної власності. Чисельність працівників суб'єктів господарювання також поступово скорочується: станом на 01.10.2018 середньооблікова кількість штатних

працівників становила 3193 чоловіка. Водночас постійно зростають борги з виплати заробітної плати (станом на 01.10.2018 – 7,6 млн гривень).

Згідно з Методичними рекомендаціями застосування критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності, затвердженими наказом Мінекономрозвитку від 15.03.2013 № 253, діяльність Міноборони за результатами моніторингу Мінекономрозвитку оцінюється як «негативне управління».

1.1. Значною є кредиторська заборгованість суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, загальний розмір якої станом на 01.10.2018 – 555 млн грн (36 відс. вартості активів), з них 195 млн грн – заборгованість зі сплати податків та інших платежів. Більшість суб'єктів господарювання – потенційні банкрути, тобто є істотні ризики втрати державних активів через їх примусову реалізацію.

1.2. Суб'єкти господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, діяльність яких мала бути спрямована на виконання робіт з відновлення озброєння та військової техніки Збройних Сил України, перебувають у критичному фінансовому стані, а через зношеність основних засобів, застарілість виробничої бази підприємства стають неконкурентоспроможними на ринку товарів і послуг. Як наслідок, не забезпечено виконання статутних завдань щодо зміцнення обороноздатності держави, розвитку Збройних Сил України, вирішення соціальних проблем військовослужбовців, в основному здійснюється лише надання послуг з передачі державного майна в оренду та для зберігання товарно-матеріальних цінностей, до того ж з порушенням законодавства про оренду державного майна.

1.3. Більшість суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, всупереч вимогам статті 75 Господарського кодексу систематично не виконувала фінансових планів, що призводило до збиткової діяльності, несплати податків та інших платежів до державного бюджету, нездійснення капітальних інвестицій у розвиток виробництва. За 2015–2018 роки (станом на 01.10.2018) сукупні збитки суб'єктів господарювання становили 48,5 млн грн, з яких 28,6 млн грн – у 2017 році.

1.4. Суб'єктами господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, у встановлених аудитом випадках не забезпечено своєчасного та повного виконання замовлень Збройних Сил України, що створювало ризики зриву виконання визначених для них завдань. Керівництво Озброєння Збройних Сил України з посиланням на положення законодавства про державну таємницю створило схему розміщення оборонних замовлень через суб'єктів господарювання, які не є виробниками або постачальниками продукції оборонного призначення. Внаслідок незабезпечення контролю за ціноутворенням державний бюджет зазнавав неекономних витрат через сплату суб'єктам господарювання за послуги з оформлення ними посередницьких угод. Водночас кошти, які мали спрямовуватись на сплату податку на додану вартість, за відсутності правових підстав використовувалися на забезпечення господарської діяльності суб'єктів господарювання. Отже, така діяльність

містила ознаки кримінальних правопорушень.

Відносини Міноборони із суб'єктами господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, через їх збитковість і постійні арешти рахунків, а також державного майна потенційно небезпечні, є ризики примусового списання з рахунків боржника органами державної виконавчої служби коштів, передбачених на виконання замовлень в інтересах забезпечення потреб Збройних Сил України.

2. Під час аудиту ідентифіковано ряд системних ризиків і проблем, які перешкоджають ефективній діяльності суб'єктів господарювання та ефективному використанню державного майна, переданого в їх господарське відання:

- розбалансованість системи управління об'єктами державної власності, закріпленими за суб'єктами господарювання;
- відсутність стратегії розвитку суб'єктів господарювання, невизначення їхньої ролі в сучасних умовах господарювання з урахуванням необхідності виконання завдань в інтересах Збройних Сил України;
- неефективна кадрова політика;
- постійне неврахування суб'єктами господарювання висновків і рекомендацій внутрішнього аудиту, а також неналежне реагування керівництвом Міноборони на матеріали внутрішнього аудиту;
- непритягнення до відповідальності керівників суб'єктів господарювання за бездіяльність або протиправну діяльність;
- системне порушення вимог законодавства про порядок оренди державного майна, механізми застосування якого недосконалі та потребують оптимізації;
- накопичені у попередні роки значні обсяги боргових зобов'язань, у т. ч. податкових;
- незабезпечення достовірності і повноти обліку об'єктів державної власності;
- недіквідність і значна зношеність фондів.

2.1. У другому півріччі 2018 року та під час проведення Рахунковою палатою аудиту Міноборони вжито ряд заходів, спрямованих на забезпечення ефективності управління об'єктами державної власності, діяльності суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони;

✓ вдосконалено організаційну структуру Головного управління майна та ресурсів шляхом включення до складу відділу контролю за ефективністю використання державного майна та моніторингу фінансової діяльності підприємств, а також підрозділу реформування суб'єктів господарювання;

✓ 13.12.2018 затверджено перспективну схему реформування державних підприємств до 2020 року, якою, зокрема, передбачено приватизувати окремі державні підприємства, ліквідувати концерни;

✓ видано 44 накази щодо припинення діяльності підприємств (25 – про внесення змін до складу ліквідаційних комісій підприємств, 11 – щодо реорганізації, 8 – щодо ліквідації підприємств);

✓ розроблено і затверджено наказами Міноборони 21 статут

підприємств у новій редакції;

✓ організовано ведення оперативного обліку основних фондів, необоротних активів і земельних ділянок підприємств в електронному та паперовому вигляді;

✓ організовано роботу щодо перевірок стану використання об'єктів державної власності та перевірок законності передачі державного майна в оренду або за договорами зберігання товарно-матеріальних цінностей;

✓ організовано роботу з оформлення та подання суб'єктам реєстрації документів на реєстрацію речових прав на нерухоме майна (у т. ч. земельні ділянки), що обліковується на балансі підприємств;

✓ укладено та затверджено мирову угоду у справі про банкрутство концерну «Військторгсервіс», що дало змогу уникнути процедури ліквідації концерну та примусового продажу об'єктів державної власності, а мирову угоду у справі про банкрутство підприємства Міноборони «Білоцерківський військовий торг» подано на затвердження до Господарського суду Київської області;

✓ організовано роботу із забезпечення надання відомостей про об'єкти державної власності Міноборони та Збройних Сил України для внесення до Єдиного реєстру об'єктів державної власності;

✓ розпочато роботу з впровадження лісогосподарськими підприємствами електронного обліку деревини, що сприятиме відкритості та прозорості ринку лісоматеріалів, а також недопущенню обігу незаконно заготовленої деревини.

Рахункова палата відзначає, що реалізація стратегічної мети діяльності Міноборони як уповноваженого органу управління – забезпечення ефективного використання державного майна суб'єктами господарювання, оптимізація кількості підприємств, здатних виконувати завдання в інтересах Міноборони, – безпосередньо залежить від мінімізації (усунення) ідентифікованих аудитом ризиків.

3. Міністерство надало активи суб'єктам господарювання, що належать до сфери його управління, але не забезпечило при цьому належного контролю за ефективним розпорядженням державним майном, яке використовувалося на власний розсуд керівництва суб'єктів, без урахування державних інтересів та всупереч вимогам чинного законодавства. Як наслідок – відкриті кримінальні провадження: за даними Генеральної прокуратури України, за 2015 – 9 місяців 2018 року слідчими військових прокуратур закінчено досудове розслідування у 132 кримінальних провадженнях за фактами зловживань владою або службовим становищем за статтею 364 Кримінального кодексу України, 210 кримінальних проваджень цієї категорії станом на 01.10.2018 перебувають у провадженні слідчих військових прокуратур та інших органів досудового розслідування.

3.1. Рахунковою палатою не проведено аудиту державних підприємств Міноборони «Канон» і «Південь-Ольвія», оскільки не встановлено фактичного місцезнаходження суб'єктів господарювання та їх активів, а також ДП «Макарівський завод залізобетонних виробів», що не провадить діяльності,

його первинні документи, фінансова та бухгалтерська звітність відсутні, місцезнаходження активів невідоме, а залишки державного майна перебувають у занедбаному стані.

4. Міністерство не забезпечило затвердження стратегічних планів розвитку державних підприємств. За відсутності чіткої стратегії розвитку суб'єктів господарювання керівництво Міноборони ухвалювало суперечливі та економічно необґрунтовані управлінські рішення щодо ліквідації і реорганізації підприємств та організацій, а зволікання з прийняттям таких рішень створювало ризики втрати активів, банкрутства суб'єктів господарювання.

5. Не здійснювалася ефективна кадрова політика як щодо діючих суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міністерства, так і щодо суб'єктів, які перебувають у стадії реорганізації або ліквідації за його рішенням. Призначено і укладено контракти лише з 15 керівниками із 44 працюючих суб'єктів господарювання. Через відсутність призначених на постійній основі керівників підприємства втрачають позиції на ринку товарів і послуг, оскільки контрагенти не довіряють тимчасово призначеним керівникам, а неукладення з ними контрактів призводить до відсутності відповідальності за невиконання фінансових планів, цесбереження державного майна і недодержання законодавства про працю, створює ризики безконтрольного відчуження і втрати активів.

5.1. Через часту зміну підрозділів Міноборони, відповідальних за управління об'єктами державної власності, переданими в господарське відання суб'єктів господарювання, у зв'язку із змінами організаційної структури уповноваженого органу управління, тривалу відсутність призначених на постійній основі керівників, розбалансовано систему управління, втрачено контроль за обліком і використанням державного майна. Як наслідок, 9,2 млн грн коштів державного бюджету, спрямованих у 2015–2017 роках на забезпечення діяльності підрозділів Міноборони, які мали виконувати його функції як уповноваженого органу управління об'єктами державної власності, використано нерезультативно.

6. Концерни Міноборони «Техвоєнеервіс», «Військторгеервіс», «Військеєсетменеджмент» внаслідок відсутності належного контролю Міністерства за управлінням об'єктами державної власності замість забезпечення ефективного використання закріпленого за ними державного майна; здійснення заходів з виконання державних цільових програм розвитку оборонного комплексу; координації та централізації господарської діяльності учасників концернів, забезпечення належних умов функціонування, розвитку матеріально-технічної бази, концентрації функцій науково-технічного і виробничого розвитку, інвестиційної, фінансової, зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності (мета створення) виконували посередницьку діяльність при реалізації замовлень Міноборони, використовуючи державні кошти, що призвело до додаткових неефективних та необґрунтованих витрат з державного бюджету. Також запроваджено практику отримання від учасників – суб'єктів господарювання фінансової допомоги, доходів від операційної діяльності (12,9 млн грн, які використовувалися на власне утримання). Як наслідок,

державним бюджетом недоотримано 1,2 млн грн податків. Однак навіть за таких умов концерни не забезпечили прибуткової діяльності, а сукупний розмір їхніх збитків за 2015–2017 роки та 9 місяців 2018 року становив 33,3 млн гривень.

6.1. Концерн «Техвоєнсєрвіс» за відсутності призначеного на постійній основі керівника, отриманих доходів видатки на забезпечення власної господарської діяльності здійснював з перевищенням сум, передбачених фінансовими планами (є порушенням Господарського кодексу України), у т. ч. за рахунок коштів, які мали бути сплачені як податки та інші платежі. За 2015–2018 роки (станом на 01.10.2018) через несплату до державного бюджету податку на додану вартість, який отримано у складі вартості замовлень Міноборони, і використання його на власне утримання концерн зазнав 25,5 млн грн додаткового балансового збитку. Водночас сукупна заборгованість зі сплати податків та інших платежів збільшилася і станом на 01.10.2018 становила 61,7 млн гривень. Такі дії посадових осіб концерну містять ознаки кримінальних правопорушень (статті 212, 212¹ Кримінального кодексу України).

Крім того, нараховано 6,3 млн грн штрафних санкцій за несвоєчасну сплату податків і інших платежів (відшкодовано 3,1 млн грн) і 6,5 млн грн штрафних санкцій за невиконання (несвоєчасне виконання) замовлень Міноборони.

Наслідок такої діяльності – ризики втрати державного майна: на майно концерну накладено арешт, а Головним управлінням ДФС у м. Києві подано позов до Окружного адміністративного суду м. Києва щодо надання дозволу на погашення податкового боргу за рахунок реалізації майна концерну.

6.2. Через неспроможність керівництва концерну «Військторгсервіс» забезпечити ефективне використання державного майна, суттєве зростання з року в рік боргових зобов'язань, насамперед перед державним бюджетом, фінансовий стан концерну критичний. Як наслідок, Господарським судом м. Києва винесено ухвалу про порушення провадження у справі про банкрутство концерну «Військторгсервіс».

Затвердження Господарським судом м. Києва 17.04.2018 у справі № 910/23971/16 про банкрутство концерну «Військторгсервіс» мирової угоди відтермінувало сплату 37,8 млн грн заборгованості з податків на 120 місяців (до 2028 року), що створило ризики знецінення боргових зобов'язань перед державним бюджетом.

7. Протягом 2015–2018 років державне майно, передане у господарське відання суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, використовувалося неефективно через відсутність замовлень Міністерства, наявність обтяжень на це майно, його неліквідність і зношеність, а також через відсутність капіталовкладень в розвиток виробництва. Державне майно у порушення встановленого законодавством порядку оренди державного майна передавалося у користування комерційним структурам, які використовували його на власний розсуд, не сплачували коштів за експлуатацію, внаслідок чого державний бюджет не отримував доходів.

Загалом, за розрахунками Рахункової палати, ненадходження до державного бюджету від прихованої оренди державного майна, безкоштовного його використання сторонніми особами за відсутності правових підстав становили 30,8 мдн гривень.

Незважаючи на застереження контролюючих органів, внутрішнього аудиту та правоохоронних органів, суб'єкти господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, і надалі ігнорували законодавство, яке регламентує порядок передачі державного майна в оренду.

7.1. Міноборони не забезпечило ефективного використання права платного користування місцями для встановлення 20-футових контейнерів за адресою: Одеська обл., смт Авангард, вул. Рожева, ТОВ «Промтоварний ринок». Як наслідок, плата за користування встановлювалася керівництвом суб'єктів господарювання, яких уповноважило Міноборони на реалізацію цих прав, на власний розсуд, не враховувалася ринкова вартість, що призвело до недоотримання за 2016–2018 роки 38,8 млн грн доходів концерном «Військторгсервіс» і державним бюджетом.

8. Внаслідок відсутності стратегічних планів розвитку суб'єктів господарювання, критеріїв розподілу суб'єктів господарювання будівельної галузі між концернами розбалансовано діяльність підприємств будівельної галузі та втрачено потужну будівельну базу. Суб'єкти господарювання колишнього військового будівельного комплексу замість реалізації завдань із забезпечення житлом військовослужбовців безконтрольно використовували земельні ділянки, а також надавали майно в оренду та послуги із зберігання майна комерційних структур. Водночас через розпорошеність бюджетних коштів, передбачених на закінчення будівництва об'єктів житлового будівництва, розпочатих у попередні роки, 4,7 млн грн нерезультативно використано на забезпечення діяльності управлінь капітального будівництва (виконання технічного нагляду), тоді як об'єкти житлового будівництва перебували у незавершеному стані.

8.1. Через відсутність належного контролю Міноборони управління капітального будівництва розпоряджалися земельними ділянками, переданими їм у попередні роки для інвестиційного будівництва, на власний розсуд, не враховували державних інтересів: інвестиційно привабливі ділянки непрозоро, за відсутності публічних конкурсів, економічно необґрунтовано надавали у користування комерційним структурам (міста Київ, Одеса, Львів, Ужгород, Мукачеве) з метою інвестиційного будівництва.

Результат – ризики втрати земельних ділянок і завдання шкоди державі в особливо великих розмірах. Така діяльність містить ознаки кримінальних правопорушень, тому, відкрито кримінальне провадження, зокрема за фактом укладання т. в. о. начальника Західного управління капітального будівництва Винарецьким В. В. семи інвестиційних договорів на передання у користування комерційним структурам 88 га землі. У судах також переглядалася частка житла, що має бути передане для потреб Міноборони за договорами, укладеними Центральним територіальним управлінням капітального будівництва.

9. Міноборони та суб'єкти господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, не забезпечили належного реагування на результати внутрішнього аудиту в частині ефективності функціонування останніх, стану використання ними державного майна, аналізу їх фінансово-господарської діяльності. За 2015–2018 роки (станом на 01.10.2018) аудитом виявлено порушення, що призвели до втрат і збитків більш як на 500 млн гривень. За підсумками аналізу виконання рекомендацій внутрішнього аудиту встановлено, що із 455 рекомендацій 80 відс. не виконано.

Як наслідок, лише поглиблювалися проблеми у діяльності суб'єктів господарювання, а безвідповідальність і неналежне виконання рекомендацій внутрішнього аудиту не сприяли їх розв'язанню та мінімізації ризиків неефективного використання державного майна.

10. Міноборони не забезпечено виконання частини п'ятої статті 8 Закону України від 16.07.1999 № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо визначення підприємствами за погодженням з органом управління облікової політики (лише 17 суб'єктами видано накази про облікову політику, які погоджено органом управління), що негативно впливає на організацію фінансової діяльності суб'єктів господарювання, призводить до помилок при веденні бухгалтерського обліку (викривлення даних, застосування до суб'єктів господарювання штрафних санкцій тощо), складанні і поданні фінансової звітності.

Неналежний контроль за організацією ведення суб'єктами господарювання бухгалтерського обліку лише сприяє ризикам, які негативно впливають на ефективність діяльності суб'єктів господарювання. Неприведення балансової (облікової) вартості основних засобів у відповідність з їх реальною (справедливою) вартістю зумовлює викривлення показників фінансової звітності. Як наслідок, не досягається мета бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, визначена частиною першою статті 3 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», – надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства.

10.1. Дані про об'єкти державної власності, що подають суб'єкти господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, для внесення до Єдиного реєстру об'єктів державної власності, неповні і не відображають реальної ситуації щодо розпоряджання державним майном, переданим в їх господарське відання.

10.2. Системною проблемою у діяльності суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, є неоформлення ними речових прав на об'єкти державної власності, а відсутність правовстановлюючих документів на земельні ділянки створює ризики їх втрати. Згідно з даними оперативного обліку загальна площа земельних ділянок, на які не оформлено правовстановлюючих документів, становить близько 130 тис. га.

11. Дебіторська заборгованість суб'єктів господарювання за 2015–2018 роки майже не зменшилася і станом на 01.10.2018 досягла

199 млн грн, однак системний аналіз результативності діяльності суб'єктів господарювання щодо відшкодування завданих збитків Міноборони не проводився. Зважаючи на те, що приватні та комерційні господарства, які мають значні суми заборгованості перед суб'єктами господарювання, часто перебувають у стадії банкрутства або місцезнаходження їх невідомо, перспективи повернення витрачених коштів (недоотриманих доходів) сумнівні.

Причини численних судових спорів Міноборони не систематизувалися, до суб'єктів господарювання не доводилася інформація (вказівки) про мінімізацію ризиків судових спорів. Аналіз реєстру судових рішень, що ведеться Головним управлінням майна та ресурсів Міноборони (у судових провадженнях 576 судових справ, за якими суб'єкти господарювання є відповідачами з обсягом 65,4 мдн грн відшкодування), засвідчив наявність ризиків втрат суб'єктів господарювання, доведення їх до банкрутства через стягнення коштів. Головна причина такої ситуації – необґрунтоване взяття колишніми керівниками підприємств надмірних зобов'язань щодо будівництва, надання послуг тощо, незважаючи на ситуацію на ринку, можливості підприємств.

12. Суб'єкти господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, через відсутність належної матеріально-технічної бази нездатні забезпечувати повноцінне виконання замовлень Міноборони. Використовуючи державні кошти, вони систематично зривали терміни виконання замовлень Міністерства, що створювало ризики невиконання військовими підрозділами завдань за призначенням, а також не забезпечували сплати до державного бюджету ПДВ. Ці кошти використовувались на власне утримання.

Внаслідок запровадження Міноборони практики уникнення конкурентних процедур закупівель (посилалися на наявність державної таємниці) і незабезпечення контролю за ціноутворенням на продукцію оборонного призначення з державного бюджету неекономно використано 28,9 млн грн (сплачено як винагорода концерну «Техвоєнсервіс» за оформлення посередницьких договорів).

За цозовами Міноборони Господарським судом м. Києва прийнято рішення про стягнення з концерну «Військторгсервіс» за неналежне виконання зобов'язань 1,4 мдн грн штрафних санкцій та судових витрат з розстрочкою виконання до 31.01.2019. При цьому зазначені в укладених договорах предмети речового майна концерн (визнаний переможцем торгів за переговорною процедурою, тобто шляхом уникнення публічних процедур закупівель) самостійно не виробляв, а виступав посередником між виробниками і Міноборони. У зв'язку з наявністю ознак здійснення фіктивних операцій договори і документи (стосувалися виконання укладених концерном «Військторгсервіс» з Міноборони договорів) вилучено органами військової прокуратури згідно з ухвалою Печерського районного суду м. Києва від 03.04.2017 у справі № 757/18453/17-к.

13. Відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами у розмірі 75 відс. (Порядок відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу)

державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 138) унеможливають оновлення суб'єктами господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, матеріально-технічної бази, машин і обладнання, які є фізично та морально застарілими. Як наслідок – неконкурентоспроможність на ринку товарів і послуг.

14. Встановлена Законом України від 10.04.1992 № 2269 «Про оренду державного та комунального майна» тривала процедура погодження та підписання договорів оренди державного майна не сприяє зацікавленості потенційних орендарів в укладанні таких договорів.

15. Визначена статтею 25 Закону України від 18.01.2018 № 2269 «Про приватизацію державного і комунального майна» норма щодо зарахування в повному обсязі коштів, одержаних від продажу державного або комунального майна, до державного (місцевого) бюджету не сприяє зацікавленості уповноважених органів управління в підготовці об'єктів державної власності до приватизації. Крім того, суб'єкти господарювання мають значне податкове навантаження через сплату земельного податку.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності та державним майном, закріпленим за державними підприємствами Міністерства оборони України, та використання ними коштів, отриманих на виконання замовлень Міністерства оборони України, затвердити.

2. Про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності та державним майном, закріпленим за державними підприємствами Міністерства оборони України, та використання ними коштів, отриманих на виконання замовлень Міністерства оборони України, поінформувати Президента України.

3. Про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності та державним майном, закріпленим за державними підприємствами Міністерства оборони України, та використання ними коштів, отриманих на виконання замовлень Міністерства оборони України, поінформувати Верховну Раду України з пропозицією розглянути матеріали аудиту на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони.

4. Інформацію про результати аудиту надіслати народному депутатові України Амельченку В. В.

5. Інформацію про результати аудиту надіслати народному депутатові України Шкварилуку В. В.

6. Інформацію про результати аудиту в частині ефективності управління державним майном, закріпленим за ДП «Готель «Козацький», надіслати народним депутатам України Кривошеї Г. Г., Головку М. Й., Антонишаку А. Ф.

7. Відомості про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності та державним майном, закріпленим за державними підприємствами Міністерства оборони України, та використання ними коштів, отриманих на виконання замовлень Міністерства оборони України, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України і рекомендувати:

- розглянути питання внесення змін до Кримінального кодексу України в частині посилення кримінальної відповідальності шляхом обмеження волі осіб, які ухиляються від сплати податків та інших платежів;

- доручити Фонду державного майна України опрацювати питання внесення змін до статті 25 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» в частині зарахування коштів, одержаних від продажу державного майна, що перебувало в господарському віданні суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, до доходів спеціального фонду Державного бюджету України із спрямуванням цих коштів для потреб оборони;

- доручити Фонду державного майна України опрацювати питання внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» в частині оптимізації (спрощення) процедур укладання договорів оренди державного майна;

- з метою зменшення податкового навантаження на суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, розглянути питання внесення змін до Закону України «Про використання земель оборони» в частині поширення його дії на підприємства, установи та організації, що належать до сфери управління Міноборони;

- розглянути питання внесення змін до Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 138, у частині визначення економічного обґрунтованого розміру відрахувань до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними підприємствами, що належать до сфери управління Міноборони.

8. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту ефективності управління об'єктами державної власності та державним майном, закріпленим за державними підприємствами Міністерства оборони України, та використання ними коштів, отриманих на виконання замовлень Міністерства оборони України, надіслати Міністерству оборони України і рекомендувати:

- розробити план заходів з усунення порушень і недоліків та вжити заходів щодо його виконання;

- провести службові розслідування за фактами, викладеними у Звіті і зафіксованими в акті аудиту Міноборони, розглянути результати на Колегії Міноборони;

- вжити заходів щодо притягнення до передбаченої чинним законодавством відповідальності осіб, винних у бездіяльності, протиправному використанні державного майна, з відшкодуванням завданої державі шкоди;

- вжити невідкладних заходів щодо усунення встановлених аудитом порушень і недоліків у частині реалізації повноважень з управління об'єктами державної власності, що перебувають у господарському віданні суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, забезпечення належного обліку державного майна з урахуванням ідентифікованих аудитом ризиків, які перешкоджають ефективному використанню майна;
- забезпечити затвердження та виконання стратегічних планів розвитку державних підприємств з урахуванням затвердженої Міноборони 13.12.2018 перспективної схеми реформування державних підприємств до 2020 року;
- вжити невідкладних заходів щодо забезпечення реєстрації речових прав на нерухоме майно, що перебуває в господарському віданні суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони;
- забезпечити підготовку об'єктів державної власності, не задіяних у забезпеченні потреб Збройних Сил України, до приватизації в порядку, передбаченому Законом України «Про приватизацію державного і комунального майна»;
- забезпечити неухильне дотримання суб'єктами господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, вимог Закону України «Про оренду державного та комунального майна» при передачі державного майна у користування.
- зобов'язати керівників суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, вжити заходів щодо приведення обліку об'єктів державної власності у відповідність із вимогами чинних нормативно-правових актів;
- забезпечити проведення у порядку, визначеному чинним законодавством України, суцільної інвентаризації об'єктів державної власності, у т. ч. земельних ділянок, що перебувають у користуванні суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони;
- забезпечити повноту подання відомостей про об'єкти державної власності, що використовуються суб'єктами господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, для внесення до Єдиного реєстру об'єктів державної власності;
- забезпечити виконання вимог частини п'ятої статті 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо визначення підприємствами за погодженням з Міноборони облікової політики;
- зобов'язати керівників суб'єктів господарювання забезпечити неухильне виконання затверджених фінансових планів, а також дотримання вимог Податкового кодексу України в частині сплати податків до державного бюджету;
- провести комплексний аналіз стану виконання інвестиційних договорів на будівництво житла на землях Міноборони та забезпечити вжиття невідкладних заходів претензійно-позовного характеру щодо виконання інвесторами взятих перед Збройними Силами України зобов'язань з будівництва житла;

- зобов'язати керівників суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, вжити невідкладних заходів щодо усунення недоліків виявлених за результатами внутрішнього аудиту;

- забезпечити ефективну претензійно-позовну роботу з повернення суб'єктами господарювання, що належать до сфери управління Міноборони, державного майна, яке через відсутність правових підстав перебуває у користуванні сторонніх осіб;

- забезпечити передачу матеріалів про виявлені нестачі основних засобів та інших матеріальних активів до правоохоронних органів для відповідного реагування;

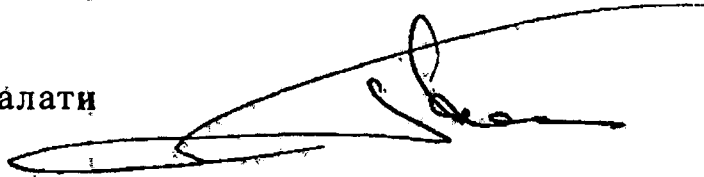
- у місячний строк поінформувати про результати розгляду рішення Рахункової палати, заплановані та вжиті у зв'язку з цим заходи.

9. Матеріали аудиту (копії Звіту і акта Рахункової палати) на підставі виявлених ознак кримінальних правопорушень надіслати Генеральній прокуратурі України для відповідного реагування.

10. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту оприлюднити на офіційному веб-сайті органу.

11. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Яремчука І. М.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан